

Salvem Castanesa, salvem el Pirineu

«Els nostres impostos aniran al rescat d'estralls sense més sentit que enriquiran quatre butxaques i destrossaran una vall d'una riquesa natural increïble»

Fa uns dies em va arribar la notícia que maquinària pesada a les ordres del grup Aramon (participat en un 50% pel govern d'Aragó i Ibercaja) havia entrat a la vall pirinenca de Castanesa per destrossar-la i especular-hi d'una manera pràcticament salvatge i mafiosa. Tot plegat, per fer realitat el projecte d'ampliació d'una estació d'esquí que contempla la construcció, a dos mil metres d'altitud, de 4.000 habitatges (sí, ho han llegit bé; 4.000 habitatges), d'un heliport, de diversos hotels i d'un aparcament amb capacitat per un miler de cotxes.

El més flagrant de tot plegat és que es tracta d'un projecte que va quedar curtcircuitat i anul·lat pels tribunals (primer, pel Superior de Justícia de l'Aragó, i després, pel Suprem); que no té els permisos pertinents, i que obvia tant les bombolles immobiliàries passades com el canvi climàtic.

La vall de Castanesa, un espai que es troba al límit amb Catalunya, compta amb una enorme superfície d'una alta qualitat ambiental, està catalogada com a espai protegit i està inclosa dins de la Xarxa Natura 2000. El gran impacte ambiental que suposaria tirar endavant aquesta barbaritat la destrossaria del tot.

Però, ves per on, el president d'Aragó no hi està en contra, a diferència dels seus socis de govern, que s'oposen amb rotunditat a fer realitat aquesta bogeria. Sí, una bogeria: es pretenen construir més de 4.000 habitatges en un municipi que amb prou feines arriba als tres-cents.

Ni els revesos judicials van impedir que una pluja de milions d'euros regués els comptes corrents d'una part dels veïns, que van veure com l'empresa els comprava 60 hectàrees de pastures per 240.000 euros cadascuna, quan en realitat el seu valor de mercat no supera els 6.000 euros. Això sí: els veïns podrien seguir fent ús de les terres (per pastures) a canvi d'un arrendament de cent euros anuals, i podrien cobrar les subvencions de la Política Agrària Comunitària. Un bon regal.

Davant d'un canvi climàtic que està alterant els patrons de pluja i neu al Pirineu; davant d'un canvi climàtic que ha provocat que, en comptes d'arribar durant el mes de desembre, la temporada d'esquí no comenci fins a finals de gener; davant d'un canvi climàtic que ha obligat les estacions d'esquí a funcionar sota mínims, amb canons de neu que saquegen l'aigua de les nostres muntanyes... Davant d'aquest panorama, ara arriba una bombolla urbanística que, nascuda d'idees desfasades, obligarà la ciutadania a costejar-ne el deute econòmic que se n'esdevingui.

Això mateix: els nostres impostos aniran al rescat d'estralls sense més sentit que enriquiran quatre butxaques i destrossaran -si finalment el projecte es porta a terme- una vall d'una riquesa natural increïble en la qual s'hi podrien executar altres projectes turístics que respectessin el territori de forma sostenible i en garantissin la seva continuïtat.

Hem de pensar que el sud d'Europa és una de les zones més sensibles a l'escalfament global. I un dels espais naturals més afectats és el massís pirinenc. Des del Cantàbric fins al Mediterrani s'hi acumulen una gran quantitat d'ecosistemes, tots ells molt sensibles als canvis meteorològics. Fa anys, un programa conjunt de col·laboració entre territoris (Euskadi, Navarra, Aragó, Andorra, Catalunya, Aquitània, Migdia-Pirineus i Llenguadoc-Rosselló) va intentar detectar

qualsevol canvi significatiu en les mitjanes històriques per elaborar programes d'adaptació a les seves conseqüències. Les mesures preses en el marc d'aquesta iniciativa conjunta s'homogeneïtzaven a la seu central de l'Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic (OPCC), que precisament és a l'Aragó.

La coordinadora de l'OPCC, Idoia Arauzo, va explicar que els seus mesuraments confirmaven l'augment de la temperatura al massís en 0,2 graus centígrads de mitjana per decenni. També va manifestar que hi havia hagut un descens del 2,5% en les precipitacions. "La situació és més alarmant a la zona francesa, però la tendència és general i afecta tot el conjunt", alertava. Els efectes més visibles de l'escalfament global al Pirineu tenen a veure amb l'avançament de la primavera (especialment notable a les zones vinícoles franceses, amb veremes cada vegada més desplaçades, així com també en els pics i valls més alts d'Aragó). En aquest sentit, Arauzo sentenciava que "les nostres xifres confirmen que els espais naturals de muntanya són llocs molt fràgils al canvi climàtic".

Salvar Castanesa és salvar el Pirineu de l'especulació, sempre depredadora del medi natural, i dels interessos econòmics sense escrúpols. Tinguem presents els errors del passat per tenir, entre tots, un futur.